

Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
de heer M.G.J. Harbers
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
-	CDS20240065/APE/PVE	23 april 2024
Doorkiesnummer	In behandeling bij	E-mail
Persoonsgegevens	Directie	Persoonsgegevens@cbr.nl

Onderwerp: aanbieding rapportage examenafname eerste kwartaal 2024

Geachte heer Harbers,

Eind maart 2021 hebben wij het plan van aanpak examenafname ingediend bij uw ministerie. In dit plan zijn de maatregelen opgenomen om de gemiste examen- en toetsmomenten, als gevolg van twee corona-lockdowns in te halen. Door deze lockdowns heeft de dienstverlening van het CBR in 2020 en 2021 in totaal ruim vijf maanden stilgelegen. Hierdoor werden bijna 800.000 examens en toetsmomenten gemist.

Conform afspraak sturen wij u bij deze de rapportage over de uitvoering van dit plan. Dit betreft de rapportage tot en met het eerste kwartaal van 2024.

Stand van zaken eind eerste kwartaal 2024: inhaalslag bij theorie-examens en rijtosten afgerond en rijtosten en theorie-examens kunnen binnen kpi gereserveerd worden

In de kwartaalrapportage is af te lezen dat eind 2022 de inhaalslag bij de theorie-examens en de rijtosten volledig is afgerond (in totaal bijna 470.000 extra theorie-examens en rijtosten). Bij de rijtosten was dit al sinds september 2021 het geval. Dit heeft ook zijn weerslag op de reserveringstermijnen. Ultimo maart 2024 konden (nagenoeg) alle theorie-examens en rijtosten binnen de kpi van 4 weken gereserveerd worden.

Reserveringstermijn praktijkexamens lopen iets op als gevolg van seizoensinvloeden met verschillen tussen locaties

Bij de praktijkexamens B zien we dat de reserveringstermijnen in januari op het laagste punt stonden (gemiddeld 5,2 weken voor het eerste B-examen en 2,3 weken voor het B-herexamen). In de maanden daarna zijn de termijnen weer (conform verwachting) opgelopen als gevolg van seizoensinvloeden.

In de eerste helft van het jaar is de druk op de examencapaciteit het hoogst. Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de 54 locaties voor praktijkexamens. Met name in de Randstad zijn de reserveringstermijnen nog langer met uitschieters tot 19 weken in enkele grote steden.

Prognose: tot de zomer op huidige niveau en een structurele daling na de zomer

Het CBR maakt elke 6 maanden, samen met externe expertise, een prognose voor de ontwikkeling van de reserveringstermijnen. De huidige reserveringstermijnen liggen nagenoeg exact op prognose. De vraag naar examens blijft hoog en historisch gezien zien we een piek in de reserveringen in de eerste helft van het jaar. De verwachting is dan ook dat de gemiddelde reserveringstermijnen tot de zomer nagenoeg op het huidige niveau blijven om vervolgens na de zomer structureel te gaan dalen richting de reguliere niveaus.

Capaciteit verder uitbreiden

De structurele daling zal met name het gevolg zijn van de verdere uitbreiding van capaciteit doordat nieuwe examinatoren uit de opleiding stromen en starten met het afnemen van examens. Sinds maart 2021 hebben 145 nieuwe examinatoren met succes de opleiding afgerond en zijn inmiddels aan het werk. Tegelijkertijd hebben in dezelfde periode ook examinatoren het CBR verlaten door bijvoorbeeld pensioen, het accepteren van een andere baan of anderszins. Het werven en opleiden van nieuwe examinatoren gaat onverminderd door. Een klas met 10 examinatoren in opleiding is in januari 2024 gestart. In april 2024 is vervolgens een klas met 34 examinatoren in opleiding gestart. Daarnaast worden op dit moment kandidaten geworven voor de klassen die starten in september en oktober 2024.

Slagingspercentages fluctueren tussen 50-53%

Naast maatregelen om de examencapaciteit uit te breiden, is een belangrijke andere factor om de reserveringstermijnen te verkorten het verkleinen van de vraag naar examens door hogere slagingspercentages. In het plan van aanpak uit maart 2021 was als doelstelling opgenomen een stijging van de slagingspercentages met 10 procentpunt tot 60% (een stijging met 1 procentpunt staat gelijk aan het verkorten van de reserveringstermijn met een kleine week, 10 procentpunt stijging zou de reserveringstermijn met circa 8 weken in kunnen korten). Aanvankelijk zag het CBR het slagingspercentage stijgen tot ruim 56%, maar sinds het voorjaar van 2022 zien we de slagingspercentages weer geleidelijk dalen en kwamen deze eind maart 2024 uit op 51%, slechts een fractie hoger dan voor de coronapandemie. Het CBR blijft dan ook oproepen tot het verbeteren van de slagingspercentages door te investeren in een goede rijopleiding waar kandidaten goed worden voorbereid en pas op examen komen als ze er ook echt klaar voor zijn. Het advies Roemer biedt goede aanknopingspunten voor deze kwaliteitsslag. De uitwerking van dit advies is inmiddels al enige tijd onderweg en er worden goed vorderingen gemaakt om de invoering van de adviezen te gaan realiseren. Wat het CBR betreft moet dat op niet al te lange termijn ook gaan leiden tot het daadwerkelijke startsein onder centrale regie van het departement.

Geen inzet noodmaatregelen

In het plan van aanpak is een aantal noodmaatregelen opgenomen mochten de reserveringstermijnen op onaanvaardbare niveaus komen. Als grens is een gemiddelde reserveringstermijn voor het eerste B-examen van 14 weken genoemd. De noodmaatregelen betreffen het tijdelijk niet aanbieden van de tussentijdse toets, het tijdelijk niet aanbieden van het faalangstexamen en het tijdelijk verhogen van de examenleeftijd van 17 naar 18 jaar.

Met de huidige gemiddelde reserveringstermijnen en met het vooruitzicht dat de reserveringstermijnen na een stijging in de eerste helft van het jaar na de zomer structureel zullen dalen adviseert het CBR u dan ook om ook nu geen noodmaatregelen in te zetten en bij de volgende kwartaalrapportage te bezien hoe de omstandigheden zich ontwikkelen en of noodmaatregelen alsnog nodig zijn.

Mocht u naar aanleiding van de rapportage nog vragen hebben, dan zijn wij uiteraard graag bereid deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

drs. A. Pechtold,
algemeen directeur

Persoonsgegevens,
directeur bedrijfsvoering

Bijlage: 1